

NOVEMBER | 2014

LEES:

- **STAGE BIJ FAM!** 1
- **DIVERSITEIT OP DE WERKVLOER** 2
- **INTERVIEW MARIJKE SNIKERS** 4

ONDERNEMENDE VROUWEN IN BEELD

FAM! *Biss* 7

Netwerkbijeenkomst voor ondernemende vrouwen

Op 12 november vindt de zevende FAM!Biss-bijeenkomst plaats. **Marielle Veerman & Paul Fekkes** geven tips en tricks voor camerapresentatie: visagie, kleuren en kleren. **Edith Helwegen** spreekt over 'Zakelijk profileren met LinkedIn'.

Plaats: BC Roerpoort Herten

Tijd: 12 november 2014, vanaf 19.30 uur

Aanmelden (verplicht): info@famnetwerk.nl of (0475) 33 24 91

Voor meer info klik [hier](#)

FAM! SLUIT GOED AAN BIJ DE PRAKTIJK

Interview met Amanda Kalinowska en Nawal El Mousaoui

FAM! is een instelling die stagiaires veel kansen biedt. Daar zijn de twee stagiaires van dit najaar van overtuigd. Amanda Kalinowska (Social Work, Zuyd Hogeschool Sittard) en Nawal El Mousaoui (Secretarieel, Gilde Opleidingen Roermond) vinden dat deze stageperiode hen goed voorbereidt op een toekomstige baan.

Nawal El Mousaoui uit Tegelen betaalt zelf haar opleiding. 'Hiervoor heb ik drie jaar de opleiding Bank en Verzekeringen gedaan maar niet afgerond. Ik vond dat ik moest doorzetten maar uiteindelijk begreep ik dat het verstandiger was om iets te zoeken wat bij me paste. Ik adviseer mensen daarom goed na te denken over hun

studiekeuze. Leraren zouden ook eerder kunnen praten met de leerlingen, als ze zien dat de opleiding niet past. En de mensen van DUO (studiefinanciering) moeten duidelijker voorlichting geven over lesgeld, studieschuld en studieduur.

Secretarieel vind ik erg bij mij passen. Had ik dat maar eerder gekozen! Mijn vorige stage in het ziekenhuis vond ik ook heel leuk, maar deze stage is helemaal geweldig. De lerares had mij eerst een andere organisatie voorgesteld maar die vond ik wat beperkt. Nu doe ik heel verschillende dingen.'

Amanda Kalinowska woont samen in Brunssum en is derdejaars student: 'Onze opleiding geeft de vrijheid zelf een stageplek te kiezen. Er zijn diverse profielen bij Social Work. Een deel is gericht op direct contact met de cliënt en een deel, Sociale Agogiek, is tweedelijnsniveau. Dat gaat over contact met organisaties en hoe je signalen uit het veld kunt vertalen naar wettelijke en theoretische kaders.

Ik heb eerst gekeken wat ik wilde, en ben daarna mezelf gaan oriënteren. Wat doet een bepaalde instelling, welke projecten zijn er, wat is de doelgroep? Ik heb geen lievelingsdoelgroep, ik wist alleen dat ik iets wilde betekenen in een tweedelijnsorganisatie. FAM! past precies bij mijn studie en persoonlijkheid. Ik maak de verschillende evenementen van FAM! mee, draag mijn steentje bij, doe verslag van wat ik waarneem. Ik ontdek welke kwaliteiten ik nodig heb en welke ik nog moet ontwikkelen, en wat precies belangrijk is bij Social Work: een ander mens kunnen spiegelen in jezelf.'

PROFESSIELE MAIL

Nawal: 'Een secretaresse heeft hier veel taken: telefoon, correspondentie, sociale media, financiën maar ook de techniek bij de evenementen. Zijn de laptop en de beamer aanwezig, werken de microfoons? Ik leer hier echt heel veel en ik gun iedereen zo'n stage.'

Vervolg op pagina 2

Amanda Kalinowska en Nawal El Mousaoui: Interessant voor jonge vrouwen

fameus!

Vervolg van pagina 1

Amanda: 'Een sociaal agoog is zelf het instrument. Ik verbeter mezelf elke dag door de dingen waar ik tegen-aan loop: spanning wanneer de dingen niet werken zoals ze moeten gaan, stressbestendig worden, collegialiteit. FAM! heeft een klein kantoorje en ik voelde me er meteen thuis. Er is weinig onderscheid tussen formele en informele gesprekken. Daardoor is het makkelijk om elkaars kwaliteiten aan te vullen en te waarderen. Nawal kan bijvoorbeeld een professionele mail schrijven – dat heb ik op de opleiding niet geleerd.'

Nawal: 'Het werk van een secretaresse wordt onderschat. Maar de theorie die ik op school leer, is hier niet van toepassing. Dankzij FAM! heb ik geleerd hoe ik moet omgaan met LinkedIn. Na mijn stage blijf ik naar workshops van FAM! gaan. Ze zijn ook interessant voor mensen van mijn leeftijd en dat ga ik verspreiden.'

Amanda: 'Ik ben onder de indruk van wat FAM! doet voor de maatschappij. Interessant aan de doelgroep "vrouwen" is dat ze vallen in heel brede en heel specifieke kaders, afhankelijk waar je je op richt. Voor vrouwen werken is werken voor onszelf. Ik ben mijn eigen doelgroep, ik ben een vrouw en mijn moeder is een vrouw; ik sta achter mezelf en ik sta achter mijn moeder.'

Maar de communicatie met jongere vrouwen kan beter. Jonge vrouwen moeten op de hoogte zijn van het werk van organisaties als FAM!, wat ze doen voor vrouwen, van mantelzorg tot student. FAM! heeft recht op een grotere naamsbekendheid!

DE GEMEENTE EN DE MANTELZORGER

Terugblik 'Modern burgerschap en de mantelzorg'

Enerzijds wordt van burgers verwacht dat ze volop deelnemen aan de maatschappij, met name op economisch gebied, anderzijds wordt vanuit de zorg een beroep gedaan op het netwerk van wie zorg ontvangt. Bovendien krijgen gemeenten vanaf 2015 de regie over een aantal zorgtaken. Wat betekent dit voor mantelzorgers? FAM! heeft na Maastricht een tweede congres 'Modern burgerschap en de mantelzorg' georganiseerd op 25 september 2014 in Venlo.

Regie van de mantelzorg

Gemeenten richten zich nog te weinig op een vernieuwende en creatieve vormgeving van hun zorgtaken. Dat constateerde **Margret Bisschops** (zelfstandig organisatieadviseur) in haar workshop. Ze willen geen steken laten vallen in de zorg; daarom schrapen ze in andere voorzieningen, bijvoorbeeld door gemeenschapshuizen te sluiten. Volgens inleider **Ramon Testroote** (wethouder Venlo) zit zijn gemeente 'op een tegenovergestelde wijze in de wedstrijd'. Juist in het welzijnswerk liggen kansen. Door ontmoetingen tussen mensen wordt de zorgvraag aan de onderkant van de samenleving tegengegaan.

Een uitgebreid verslag van congres en workshops (**Stefanie Hehalatu** over allochtone mantelzorg, **Anja Damhuis** over jonge mantelzorgers en **Lieke Paulussen** voor een verlanglijstje gericht aan overheid, zorginstellingen en werkgevers) staat in het **E-magazine**.

WINST VAN DIVERSITEIT OP DE WERKVLOER

Congres Maastricht 9 oktober 2014

Een tachtigtal vrouwen en mannen kwam bijeen in het Gouvernement te Maastricht voor het congres 'Winst van diversiteit op de werkvloer'. FAM!, Antidiscriminatie Voorziening Limburg, COS Limburg, COC Limburg en Zuyd Hogeschool hebben dit congres georganiseerd om te prikkelen en kennis over te dragen.

Gedeputeerde **Bert Kersten** noemde in zijn welkomstwoord de diversiteit van de medewerkers binnen de Provincie en ging daarbij in op vooroordelen, cultuur, geloof en de verhoudingen binnen zijn eigen team. **Domenica Ghidei Biidu**, juriste en voormalig collegelid Rechten van de Mens, hield vervolgens een pleidooi voor inclusie vanuit een rechtenperspectief in plaats vanuit liefdadigheidsdenken. Als we niet in staat zijn

naar vooroordelen en uitsluitende structuren te kijken, dan is er geen inclusie mogelijk. Om hierin verder te komen hebben we allen kracht en doorzettingsvermogen nodig. Helaas zijn soms zichtbare eigenschappen een beperking.

Vervolg op pag. 3

fameus!

Vervolg van pag. 2

Josefine van Zanten, senior-vicepresident Culture Change bij DSM, sprak over diversiteitsbeleid binnen haar internationale organisatie. Diversiteit wordt vaak tegengehouden door het denken in stereotypen. Ze sprak over *micro-inequities*, wat ze uitlegde als het uitgesloten voelen door kleine onbewuste gedragingen van mensen. Ze maakte een mooie vergelijking: diversiteit is uitgenodigd worden op een feestje en inclusie is voor een dans gevraagd worden op datzelfde feestje.

VRAGEN, VALKUILEN, VOORBEELDEN, OEFENINGEN

Na deze inspirerende verhalen was het tijd voor de vier workshops. **Annemiek Dijkhuis** en **Bart Cloosen** (Vodafone) spraken over hoe hun organisatie rekening hield met ieders individualiteit. De deelnemers kregen vragen uit Vodafone-

Deelnemers in beweging

Carla Brugman enthousiasmeert en prikkelt

trainingen voor teamleiders om diversiteit binnen teams te vergroten. Elke vraag zorgde voor levendige discussie. Dit maakte duidelijk hoe belangrijk individuele verschillen binnen een team zijn.

Emmy Duckers (M Training) gaf een workshop over werk maken van je kwaliteiten. Ze ging in op de waarde van verschillen tussen mannen en vrouwen. Daarnaast blijken kwaliteiten tegelijkertijd valkuilen te laten zien. In een team kan de kwaliteit van de ene persoon de valkuil vormen van de andere persoon. Daarom is diversiteit binnen een team van groot belang.

Het onderwerp van de workshop van **Jamal Chrifi** (Chrifi Coaching & Consulting) was effectief communiceren tussen personen met een verschillende culturele achtergrond. Zijn vele voorbeelden brachten beeldvorming en interpretatie dicht bij de deelnemers zelf. Een belangrijke boodschap was dat mensen naar zichzelf moeten kijken, in plaats van zich af te vragen hoe de ander naar hen kijkt.

De workshop van **Nicolle Schröder** (Antidiscriminatievoorziening Limburg) ging over selecteren zonder vooroordelen.

Door oefeningen zagen deelnemers hier hoe stereotypen en vooroordelen werken, ook bij henzelf, en hoe deze meespelen in werving en selectie. Dit komt een organisatie niet ten goede. Bewustwording van deze processen kan de diversiteit vergroten.

GOEDE VOORNEMENS

Dagvoorzitter Carla Brugman, politica, enthousiasmeert, prikkelt en zet tijdens de plenaire terugkoppeling de deelnemers in beweging om de volgende dag op het werk aan de slag te gaan met wat hen is bijgebleven. Ga niet uit van de eerste indruk, blijkt uit de discussie, want kwaliteiten kun je niet ontdekken in uiterlijkheden. Kom uit je comfortzone en durf je ongemakkelijk te voelen, is het mooie statement van een van de deelnemers. Een ander goed voornemen: stel simpelweg vragen en spreek mensen aan. Een laatste oproep is om deze bijeenkomst een vervolg te geven. De deelnemers zijn nog lang niet uitgepraat over de winst van diversiteit op het werk.

PROFESSIONEEL OMGAAN MET GENDER

Interview met Marijke Sniekers

Op welke manier ontstaan rolpatronen? Hoe gaan mensen in tegen de gebruikelijke normen? Doen ze dat bewust of onbewust? Hoe vast liggen normen en regels, kun je ermee spelen en wat gebeurt er dan? Als zulke vragen gesteld worden, als dat soort discussies gevoerd worden, vindt Marijke Sniekers een bijeenkomst geslaagd.

Marijke Sniekers is eind september 2014 aangetreden als nieuw bestuurslid bij FAM! Ze heeft culturele antropologie gestudeerd, onderzoek gedaan in Nederland en daarbuiten, onder andere in Papua Nieuw Guinea. Daar maakte ze voor de internationale organisatie **Voluntary Service Overseas** een programma voor meer zeggenschap en participatie van de verschillende bevolkingsgroepen in de samenleving. Ze had met name aandacht voor het gendervraagstuk. Nu werkt ze op **Zuyd Hogeschool** als docent bij de opleiding Social Work en als onderzoeker bij lectoraat **CESRT Sociale Integratie** en bij **NEIMED** (Limburgs kennisknooppunt voor demografisch omdenken). Ze doet bij de Radboud Universiteit promotieonderzoek naar jonge moeders in een krimpregio.

'Aandacht voor gender heb ik tijdens mijn studie opgepikt, door wat ik las, door verhalen en door inspirerende docenten. Normen en rolpatronen verschillen van gemeenschap tot gemeenschap. Het is leuk om daar je vraagtekens bij te zetten, op een andere manier te leren kijken, er een andere uitleg aan te geven. Gender is een van de aspecten die je vormt. Andere dingen, zoals opvoeding, spelen ook mee maar het vrouwenvraagstuk heeft me altijd geïnteresseerd. Ik wil studenten ervan bewust maken hoe ze daar als professional mee om kunnen gaan.'

KRACHT VAN JONGE MOEDERS

De krimpregio waar ze onderzoek doet, is Parkstad. 'In Kerkrade wonen opvallend veel jonge moeders. Dat is interessant omdat jongeren juist wegtrekken uit Parkstad voor een studie of een baan. Deze vrouwen gaan tegen bepaalde normen en trends in maar wat ze meestal willen, is gewoon huisje-boompje-beestje: werk, een vriend, een huis.'

Het begrip "jonge moeders" heeft niet met hun leeftijd te maken maar met de problematisering: ze worden als kwetsbaar beschouwd, te jong om voor hun kinderen te zorgen. Ik wil juist hun kracht naar voren halen. Dat loopt parallel met het overheidsbeleid dat zich richt op de kracht van burgers, hun zelfstandigheid.

Dus ik kijk naar waar ze trots op zijn, hoe ze tegen het leven aankijken. Hoe ziet hun dagbesteding eruit, wat boren ze in zichzelf aan? Ook zij moeten van alles organiseren en regelen op dat kruispunt van opleiding, werk en zorg. Dat willen ze ook maar het kan niet altijd. Hoe krijg je het voor elkaar om bijvoorbeeld je kind mee te nemen naar je werk?

Met mijn wetenschappelijke artikelen wil ik straks inzicht geven in hun leefwereld voor maatschappelijk werkers en jongerenwerkers. Hoe kunnen professionals het beste aansluiten bij hun wereld? Wat is een goede manier om hen te benaderen zodat die eigen kracht gezien wordt? Beleidsmakers van gemeente en provincie kunnen er ook hun voordeel mee doen wanneer ze de regio aantrekkelijk willen maken voor jongeren, en input van jongeren willen gebruiken bij politieke beslissingen.'

Wat denk je aan FAM! te kunnen bijdragen?

'Ik ken FAM! door hun congressen, bijeenkomsten en thema's, en omdat ze bij onze school betrokken zijn. FAM!-directeur Charlotte van Dijk heeft bij ons gastcolleges gegeven over diversiteit. Rondom het congres "Diversiteit op de werkvloer" hebben we samengewerkt. Boeiend is dat FAM! op een aansprekende en aantrekkelijke manier vraagstukken rond vrouwen en emancipatie aan de orde

Marijke Sniekers: aanvulling op het netwerk

stelt. Aandacht daarvoor is zeker nodig, ook op school. Ik breng mijn eigen netwerk mee: jongeren en studenten, zodat er meer jongeren de bijeenkomsten zullen bezoeken. Verder kom ik uit de welzijns- en educatiehoek. Dat is een aanvulling op het netwerk van FAM! dat voor zover ik weet uit maatschappelijke organisaties, politieke en beleidsinstellingen bestaat. En natuurlijk blijf ik onderzoeker en hoop zowel te halen als te brengen door vragen te stellen, door kritisch en nieuwsgierig te zijn.'

fameus!

COMMISSIE B & B

In september 2013 is de commissie Beleidsbeïnvloeding & Belangenbehartiging ingesteld. Deze commissie van de Nederlandse Vrouwen Raad bestaat uit specifieke deskundigen uit de achterban van de lidorganisaties, die betrokken zijn bij de aandachtsgebieden van de NVR. Charlotte van Dijk, directeur van FAM! en lid van deze commissie met aandachtsgebied Arbeidsmarkt, nam op 4 november 2014 op uitnodiging van het ministerie van SZW deel aan een versnellingskamersessie Arbeid en Zorg.

De versnellingskamer is een methodiek om via een interactieve computerapplicatie ideeën te genereren uit de samenleving. Minister Asscher heeft in zijn **brief** (d.d. 12 december 2013) over de resultaten van de bijeenkomst Arbeid en Zorg in het najaar toegezegd om de voorstellen ten aanzien van Arbeid en Zorg verder uit te werken. De versnellingskamersessies zijn input voor maatregelen van de overheid om een samenleving tot stand te brengen waarbij maximale mogelijkheden worden benut om de werk- en privéambities met elkaar in balans te brengen.

ZORG VERDELEN OVER IEDERE BURGER

Genodigden van diverse organisaties zoals emancipatiebeweging, vakbond en kinderopvangbelangengroepen zijn met elkaar in gesprek gegaan over een (mogelijke fictieve) toekomst waarin zorg via het informele circuit verdeeld wordt over iedere burger. Op welke wijze vallen arbeid en zorg te combineren?

Twee scenario's werden geschetst. In het tweede scenario is er binnen iedere familie één persoon die alle zorgtaken op zich neemt en dus voor meerdere zorgbehoevenden zorgt. Omdat men voorzagt dat in dit scenario de zorgtaken de vrouw toebedeeld zouden worden, was deze schets voor alle aanwezigen onbespreekbaar.

Het eerste scenario gaat uit van gedeelde zorg voor iedere burger (evenveel, en naast een deeltijdbaan);

taken worden verdeeld in een gezin of buurt (het sociale netwerk). Vraagstelling was: wat zijn stimulerende middelen om dit scenario optimaal uit te werken voor alle betrokken partijen? Wat zijn mogelijke knelpunten? Welke interventies zouden aan de orde moeten komen?

De deelnemers aan de sessie vonden het een prioriteit van de overheid om randvoorwaarden te scheppen voor een leven lang leren. Dit zorgt voor actuele aansluiting op de arbeidsmarkt en versterking van de sociaal-maatschappelijke positie van mannen en vrouwen. Een ander belangrijk onderwerp is en blijft het voorkomen en bestrijden van denkwijzen over traditionele rolopvattingen. Ook daarin moet de overheid zich een aanjagende en regisserende rol aanmeten waarbij mannen, vrouwen, het bedrijfsleven en het onderwijs samen moeten optrekken.

DE NIEUWE TOEKOMST, TUSSENSTAND

Het project 'De Nieuwe Toekomst' richt zich op participatie en economische zelfstandigheid van vrouwen die slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld. De Nederlandse Vrouwen Raad voert het project uit samen met de Federatie Opvang. In Limburg heeft FAM! de uitrol en coördinatie van het project op zich genomen.

FAM! hoopt, in samenwerking met de Vrouwenopvang Mutsaersstichting en de Vrouwenopvang Xonar, op korte termijn te starten met een traject in Maastricht en in Roermond. Zoals Hilde Winters, teamleider bij de Mutsaersstichting, vol overtuiging zegt: 'Dit traject heeft zo'n duidelijk meerwaarde voor de vrouwen vanwege de persoonlijke coach die hen begeleidt om hun doelen te behalen. Daarnaast maken de kracht van verbinding, de afstemming en samenwerking met

de hulpverlening en maatschappelijke organisaties dit traject uniek'.

De (vrijwillige) coach blijft maximaal 9 maanden actief voor de coachee. Steun zoeken bij iemand die op een positieve manier kan helpen, is onderdeel van het leerproces en blijft ook na het project van belang. De komende maanden zet FAM! haar netwerk in om die coaches te vinden die de vrouwen kunnen helpen daadwerkelijk stappen te zetten in de richting van opleiding en werk.

Voor informatie: neem contact op met Charlotte van Dijk (cvandijk@famnetwerk.nl).

COLOFON

Fameus! is een uitgave van FAM!, expertisecentrum voor vrouwenvraagstukken

REDACTIE

Heleen van Binsbergen, Charlotte van Dijk, Carla de Groot, Joanne Seldenrath
ISSN no 1571-6953

REDACTIEADRES

FAM!, Minderbroederssingel 44, 6041 KK Roermond
tel. (0475) 332 491
email: info@famnetwerk.nl, website: www.famnetwerk.nl

INZENDDATA KOPIJ

Insturen: 10 november verschijnt: week 48
Kopij mailen naar info@famnetwerk.nl. De redactie behoudt zich het recht voor van inkorting van ingezonden kopij.

Gedrukt met subsidie van provincie limburg

